Göran Hägglund: Tacktal vid utnämningen till partiordförande, riksting 2004

Talare
Göran Hägglund
Partiordförande

Datum
3 april 2004

Tack. Tack alla ni för det förtroende som ni har visat mig genom att utse mig till er partiledare. Jag är glad och stolt över att vara den som ska leda partiet vidare in i det spännande 2000-talet.

Jag träffade häromdagen en av vårt partis pionjärer. Han berättade om hur man för 40 år sen, genom annonser och lappar på anslagstavlorna, fick folk att komma till politiska möten. Dom kom i strömmar, sa han. Det var svårt att få plats åt alla. Fast det inte var något märkvärdigt på programmet.

Ack du lyckliga forntid!

Idag är det helt andra nöjen som drar än att gå på politiska möten. Konkurrensen om människornas tid ä r knivskarp. Hur ska vi möta dagens krav?

Ja, inte genom att köra i gamla hjulspår och tro att den gamla goda tiden en vacker dag kommer tillbaks. För det gör den inte. Vi, precis som hela föreningssverige, måste förändra vårt arbetssätt. Vi måste förnya vårt partiarbete. Trösklarna är för höga. När människorna inte kommer till politiken måste politiken komma till människorna. Möta dom där de finns och prata med dom. Få till stånd den livsviktiga demokratiska dialogen.

Jag vill inte att mitt parti ska vara ett i raden av partier som ger utmärkta svar – svar på frågor som ingen har ställt. Jag vill att kristdemokraterna ska vara ett lyssnande parti. För det är bara de som lyssnar som hör vilka frågor som väntar på svar. Först när vi har lyssnat ska vi svara, tydligt, begripligt, ödmjukt. Men ödmjukhet är inte utmaningens motsats. Vi kristdemokrater måste utmana mer. De finns dom som ser oss som snällhetens och de välmenandes parti. Det är bra, i och för sig. Men även de snälla och välmenande måste säga ifrån. Så att det

hörs. När det finns skäl ska vi säga:

Detta duger inte! Vi kristdemokrater måste våga utmana mer!

Det var 1964. Ett nytt parti hade bildats. Det undgick förstås inte revymakarna Hasse och Tage: ”Vi läser i bladet att ett nytt parti har bildats i vårt land. Med anledning av detta har vi besök av en representant för det nya partiet Kristen Demokratisk Samling, KDS.” In på scenen träder Malte Lindeman, kds:are.

Den första frågan handlar om vad som är partiets syfte. ”Det är att förbjuda allt det fula i samhället”, blir svaret. Onekligen en kort och kärnfull programförklaring. Är detta då kristdemokraternas syfte?

Nej, det är faktiskt nästan tvärtom. Vi vill åstadkomma ett samhälle där det behövs färre förbud och färre kontroller. Vi talar då etik och moral.

Finns det skäl att tala om etik i dagens samhälle? Ja, det gör det förstås. Etik handlar om hur vi förhåller oss till de i samhället som har de svagaste rösterna: De riktigt gamla och svårt sjuka. De som saknar bostäder. Barn i missbrukarhem. Medmänniskor i de allra fattigaste länderna.

Etik handlar också om hur vi hanterar vårt ansvar för vår och kommande generationers miljö. Etik handlar om hur vi förhåller oss till svartarbete, till försäkringssystemen och till skatterna. Hur vi förhåller oss till andras pengar. Etik och moral, rätt och fel, handlar om samspelet oss människor emellan.

Att normer och värderingar överförs från generation till generation är en nödvändighet för varje samhälle. Hederlighet, personligt ansvar, förvaltande och solidaritet är sådant som inte går att lagstifta fram. Lagstiftningen skulle bli oöverblickbar. Omöjlig att följa och vi skulle hamna i ett hårt och kallt samhälle. Att ersätta etik med massproduktion av lagar går alltså inte.

En medveten etik är en nödvändighet för ett fritt och öppet samhälle. Vi behöver mer av etiska samtal. Mer av diskussion om vilka värden som bör gälla. Vi kristdemokrater anser att den etik som förvaltas av kristendomen och den västerländska humanismen ska vara fortsatt vägledande.

Moralism, det är något helt annat. Moralist i är den som mästrar, pekar finger

och beskäftigt lägger sig i andra människors liv.

Moralism är inte kristdemokrati. Även om våra kritiker ibland vill få det till detta.

Vi kristdemokrater ser att alla vi människor är ofullkomliga. Vi har brister och vi har fel. Den medvetenheten bör leda till att moraliserande från de höga hästarna uteblir. Världen förändras. Världen kommer att fortsätta att förändras. I allt snabbare takt. Trygghet skapas inte genom att vi drar i nödbromsen eller trycker på stoppknappen. Tryggheten ligger i vår förmåga att hantera de förändringar som vi möter.

Våra värderingar ligger fast. Behovet av värderingar blir inte mindre i tider av snabb förändring. Det är precis tvärtom!

Hälften av mänskligheten består av kvinnor, hälften män. Men i de politiska sammanhangen är det inte hälften-hälften. Där är det betydligt fler män än kvinnor. Ett exempel: Nyligen visade Sveriges Television fördelningen mellan kvinnor och män i kommunstyrelserna i vårt land. Det var dystra besked för alla partier. Inte minst för oss kristdemokrater.

För oss som betonar alla människors lika värde och allas betydelse borde situationen vara en annan. Det här duger inte. Vi måste våga utmana!

Jämställdhet handlar inte bara om antal. Det handlar också om attityder.

Resultatet blir kvalitetsmässigt bättre om kvinnor och män blandas i de beslutande instanserna. På det viset samspelar kvantitet och kvalitet.

Vi kristdemokrater måste i de beslutande sammanhangen representera alla våra väljare. Inte bara en del.

Detta är min uppmaning: På vilken nivå vi än är verksamma, ska vi målmedvetet och intensivt arbeta för en förändring. Kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att göra sig gällande. Minst 40 procent av kristdemokraternas förtroendevalda ska vara kvinnor efter 2006 års val. Det är mitt mål. Ett blygsamt mål för ett politiskt parti är att de som faktiskt delar partiets uppfattning också ska rösta på det. Vi kristdemokrater har fortfarande långt till

det målet. Det finns en rad missförstånd och föreställning som inte är sanna. Missförstånd som förhindrar människor att rösta rätt.

Jag har berättat den här historien förr. Och jag gör det igen. Jag blev i den senaste valrörelsen uppringd av en kvinna som sa: ”Jag har gjort ett sånt där partitest på en tidnings webb-sida. Jag blev till min förvåning kristdemokrat. Jag har aldrig tidigare kunnat se mig själv som kristdemokrat. Men nu har jag tittat på partiets hemsida och funnit att det är just vad jag är.”

Hon hade vid varje val tidigare sorterat bort kristdemokraterna. Vi var ett otänkbart alternativ. Hon hade den bestämda uppfattningen att hon inte var en av oss. Vi är långt från det försiktiga målet att alla de som tycker som vi ska rösta efter sin övertygelse. Det här duger inte. Vi måste våga utmana!

Vi måste målmedvetet arbeta för en breddning av partiet. Det parti som inte vågar, inte kan och inte vill, går oundvikligen mot en försnävning. Och därmed också mot en successiv försvagning. Vi har prövat 1,9 procentsvägen. Vi kan inte gå tillbaka om vi vill ha inflytande över vårt lands utveckling. Vi måste gå framåt. Stadigt förankrade i våra värderingar. Ständigt utvecklande vår politik.

Vi måste göra klart att kristdemokraterna är ett politiskt parti, inget annat. Politik är inte religion. Religion är heller inte politik. Alla som delar våra värderingar och gillar vår politik hör självklart hemma hos kristdemokraterna. Det är så vi blir ett växande parti. Arbetslösheten ökar nu igen. Nästa år kommer den att öka än mer. Regeringens mål om andelen sysselsatta kommer inte att nås. Långt därifrån. Nyligen kom en prognos från Svenskt Näringsliv. De säger att utvecklingen beror på rationaliseringar. Utflyttningar av företag. Och neddragningar inom kommuner och landsting, till följd av en försämrad ekonomi. Rationaliseringarna kommer att fortsätta. De är naturliga för företag som verkar i konkurrens. Men att gamla fina svenska företag blir utlandsägda är ingen naturlag. Det är en följd av den politik som regeringen bedriver.

Ni kommer väl ihåg statsminister Göran Perssons gratulationer? När han stolt deklarerade att svenska företag är minsann så attraktiva att utlandet vill köpa upp dem. Ett annat, och mer sanningsenligt, sätt att beskriva verkligheten är att svenska skatteregler leder till att svenskt ägande straffas ut. Det är rea på svenska företag. Utlandsägandet leder många gånger till att företagsledningen flyttar någon annan del av världen. Sen följer kanske forsknings- och

utvecklingsavdelningen. Sen flyttas marknadsavdelningen.

Och mer och mer av produktionen. Till sist försvinner det fjärrstyrda företaget helt från vårt land. När inte näringslivet blomstrar och förmår skapa nya jobb sinar skatteintäkterna. Det skapar ekonomiska problem i kommuner och landsting. Sjukhus och skolor läggs ner. Äldreboenden och fritidsverksamhet upphör. Det här duger inte. Vi måste våga utmana!

Den viktigaste fördelningspolitiska uppgiften är att åstadkomma nya arbetstillfällen i en allt tuffare internationell konkurrens. För grunden för välfärden är nya och växande företag. Det är de som ger nya jobb och större skatteintäkter. Och därmed nya resurser för att möta behoven av nya vårdplatser. Nya resurser för mer och bättre äldreomsorg. Barnomsorg. Fler poliser.

Det fordras målmedvetna steg för att lägga grunden för en era av tillväxt. Det är en nödvändighet – framförallt för dem som lever med små eller inga ekonomiska marginaler. Det är en nödvändighet för att vi ska klara välfärdens utmaningar. I socialdemokraternas Sverige är det viktigare att bekämpa rikedom än att bekämpa fattigdom. Men i vårt Sverige är det viktigare att bekämpa fattigdom än rikedom.

En av dagens och morgondagens största politiska utmaningar ligger i att säkerställa att alla, verkligen alla, får en värdig ålderdom. Så är det inte i Sverige idag. Och hur ska det bli i framtiden när andelen äldre blir större och de som går till jobbet blir allt färre?

Allt för många av våra äldre får knappast alls komma ut och känna den friska luften. En del äldre skickas fram och tillbaka mellan landstingets sjukhus och det kommunala boendet. Vissa lider av undernäring för att personalen inte hinner mata dem. I vintras besökte jag en äldre kvinna som med en uppgiven suck berättade att hon ibland fick vänta 14 dagar på att få duscha. Det är upprörande! Det här duger inte. Vi måste våga utmana!

Glädjande nog är vi friska och aktiva allt längre upp i åldrarna. Men någon gång kommer för oss alla den dag när krafterna tryter och hälsan sviktar. År 2035 kommer andelen 80 år och äldre att vara 50 procent större än idag. Mängder av bostäder måste anpassas till de äldres behov. I hård konkurrens med andra

sektorer ska personal rekryteras samtidigt som de erfarna medarbetarna lämnar arbetsmarknaden. Om äldreomsorgskostnaderna fortsätter att stiga som hittills, så kommer kommunalskatterna att stiga till 60-70 procent, säger Kommunförbundet. I praktiken förstås en omöjlighet.

Hur ska detta hanteras? Vilken fördelning av kostnaderna mellan det offentliga och medborgarnas privata plånbok är den nödvändiga och rimliga? Vilken roll kan det civila samhället spela för att minska trycket på det offentliga? Äldreomsorgen är en av vår tids verkliga utmaningar.

Inför sommarens riksting i Borås har partistyrelsen tillsatt en arbetsgrupp som har fått till uppgift att se över äldreomsorgens långsiktiga finansiering och utformning. På oss kristdemokrater, som betonar varje människas lika värde faller ett stort ansvar för att peka ut färdriktningen.

Varje människa är lika mycket värd. Men varje människa är också en unik varelse. Som har unika förutsättningar och lika unika behov. Socialdemokraterna håller sig med ett jämlikhetsideal som över tiden utvecklats till ett likhetsideal. Alla människor ska vara lika. Och när den bångstyriga verkligheten dementerar detta vill de genom politiska beslut korrigera människorna. Så att de passar in i mallen. Skillnaden mellan socialdemokratin och kristdemokratin är tydlig på många områden. Frågan är ändå om inte familjepolitiken tydligast visar på den här motsättningen.

Vår syn leder oss till slutsatsen att rättvisa och valfrihet ska vara ledord vid utformningen av politiken. Socialdemokraterna å andra sidan hyllar likhetsidealet. De säger: Gå in i den förbestämda mallen annars blir du utan det stöd som ges till dem som gör som partiet vill. Det här duger inte. Vi måste fortsätta utmana!

Vem är det som står för en syn som bygger på föreställningen att alla familjer ser ut på ett enda visst sätt? Ja, inte är det vi.

Det finns en nidbild av kristdemokraterna. Så här sa av våra väljare, en ung kvinna, när jag träffade henne i Göteborg tidigare i år: ”En del av mina bekanta tror att kristdemokraterna verkar för att vi unga kvinnor ska ge upp vår utbildning och karriär. Att vi istället ska låsa in oss i en gammaldags Sörgårdsidyll tillsammans med våra barn. Att männen inte ska ta sitt ansvar för

hemmet och barnen. Jag vet att det är en falsk bild av kristdemokraternas familjepolitik. Den måste ni ändra på. För politiken är precis vad de flesta vill ha, sa den unga kvinnan till mig". Mycket bestämt.

Det är rätt. Det är dags att göra upp med de felaktiga föreställningarna.

Vi vet att dagens unga kvinnor vill skaffa sig en god utbildning. Vill skaffa sig ett bra jobb. Det är inget konstigt med det.

Vår familjepolitik är heller ingen försåtlig kvinnofälla. Den ger valfrihet. Den ger rättvisa. Den ger föräldrar möjlighet att tillbringa mer tid tillsammans med sina barn. Och det är vad de flesta föräldrar vill ha. Vår nya familjepolitik innehåller bland annat barndagar som föräldrarna kan ta ut på ett mycket flexibelt sätt. Den innehåller ett kommunalt vårdnadsbidrag för de som inte väljer den kommunala omsorgen. Den innebär en förbättrad föräldraförsäkring som undanröjer det kanske påtagligaste skälet för männen att inte vara fullt ut delaktiga i barnens uppväxt. Familjerna är olika, barnen är olika, föräldrarna är olika. Just därför ska det familjepolitiska stödet utformas så att det är flexibelt. Och därmed användbart för alla. Livet går inte i repris. Man är bara barn en gång. De första åren i en människas liv formar mycket av vår personlighet. Och därmed förutsättningarna senare i livet. Det gör familjepolitiken till ett nyckelområde för den som vill påverka morgondagens samhälle. Det är hög tid för en valfrihets- och rättviserevolution på familjepolitikens område.

När får vi höra Sveriges statsminister Göran Persson säga så här: "Familjen är basen för varje anständigt samhälle. Vi borde på varje politiskt område undersöka effekterna för familjen, för att kunna ta reda på hur den kan stärkas och hållas samman." Den som verkligen sa så var Storbritanniens socialdemokratiska premiärminister, Tony Blair. En uppmaning till Göran Persson: Lär av Blair!

Vänner, Ni har idag valt mig till ny partiledare. Jag känner ett stort ansvar inför uppgiften. Alla vet vi att ett parti aldrig kan vara en person. Ett parti måste vara ett lag. Jag kommer att göra allt som jag förmår. Och jag vet att ni kommer att fortsätta göra allt som ni kan. Allt för att partiets idéer ska få det genomslag som de förtjänar. Jag är oerhört angelägen om att vi ska få ett gott samarbete. Inom partiledningen. Med distriktens styrelser och ordföranden. Med lokalavdelningarnas styrelser och ordförande.

Det som gjort det här partiet starkt är en enastående sammanhållning och en fungerande arbetsgemenskap. Låt oss vårda vårt parti och kom ihåg: Alla behövs.

Nya uppgifter ligger framför oss. Om drygt två månader ska svenska folket välja representanter till Europaparlamentet. Det är ett viktigt val. Sverige är sedan 1995 medlemmar av Europeiska Unionen. Vi kommer inte att delta i den gemensamma valutan under den tid som vi kan överblicka. De frågorna är redan avgjorda. Nu handlar det om hur den europeiska plattformen ska användas. Frågan i valet nu gäller vilka värderingar som de representanter som Sverige sänder iväg ska vägledas av. De ska under de fem kommande åren delta i ett beslutsfattande som är av största vikt för vår världsdels framtid.

Kristdemokraternas mål är två mandat. Det kan låta enkelt. Men kom då ihåg att Sverige i och med EU:s utvidgning nu bara får 19 istället för 22 mandat som tidigare. För att vårt mål ska kunna uppnås får inte valrörelsen bli en uppgift för bara några få. Valet måste vara en angelägenhet för hela vårt parti.

De tre frågeområden som vi kommer att koncentrera oss på är: För det första: Den gränsöverskridande brottsligheten. För det andra: Miljöfrågorna.

Och för det tredje: Global rättvisa. Varje distrikt, varje lokalavdelning och varje enskild medlem måste dra sitt strå till stacken för att det kristdemokratiska inflytandet ska bli så stort som möjligt. Det är så vi påverkar det Europa som också påverkar vår framtid!

Inget land är en isolerad ö. Vi är beroende av vår omvärld. I detta beroende ligger också möjligheterna. Inget enskilt land klarar på egen hand att lösa klimatfrågan, vattenbristen i stora delar av världen eller den epidemiska spridningen av hiv/aids. Inte heller kampen för de mänskliga fri- och rättigheterna, terrorismen eller fattigdomsbekämpningen är problem som kan lösas utan samarbete. Allt är exempel på frågor som måste lösas tillsammans. Över nationsgränserna. Kristdemokraterna är en internationalistisk rörelse. Vår människosyn ger oss ett ansvar för våra medmänniskor, var de än finns. Den kristdemokratiska solidariteten gör inte halt vid nationsgränserna!

Socialdemokraterna har innehaft regeringsmakten under 41 av de senaste 50

åren. De har nu varit i regeringsställning i 10 år i följd. I många avseenden är Sverige ett bra land att leva i. Men mycket går att göra bättre. Mycket måste göras bättre. Jag antar att ni vill komma hem ikväll. Därför ska jag inte göra en uppräkning av områden där dagens politik har misslyckats.

Mina vänner, Det finns en tendens att vi i politiken talar mycket om problemen. Men problemen får inte dölja möjligheterna:

Sverige är ett land med rika naturresurser. Med kreativa människor. Med företagsamma människor. Vi är nyfikna och beredda att snabbt ta till oss ny teknik. Vi är vana att samarbeta. Vi har ett fantastiskt föreningsliv. Vi har en hög lägstanivå när det gäller utbildning. Vi har många nya svenskar som berikar vårt land. Många vars utbildning och kunnande kan tas ännu bättre till vara. Sverige har kort sagt mycket goda möjligheter för framtiden. Nu behövs en ny politik som kan frigöra den kraft och förmåga som faktiskt finns.

Vi utmanar det parti som blivit ett med statsapparaten. Vi utmanar det politiska misslyckandet. Vi utmanar det som bromsar och hindrar. Vi vill skapa ett Sverige där människorna tillåts växa och tar ansvar. Vi vill skapa ett Sverige där alla människor har samma värde och samma möjligheter. Vi vill skapa ett Sverige där ingen hålls tillbaka, och ingen lämnas efter. Låt oss göra det tillsammans!

Källa
Inlagt och insamlat av Anders Thor (före 2018). Exakt ursprung okänt.

Taggar
Kristdemokraterna, Politiska tal, Tacktal

URI
https://www.svenskatal.se/tale/goran-hagglund-tacktal-vid-utnamningen-till-partiordforande-riksting-2004